

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

XV. Eas solutiones immoderatas olim fuisse patet ex Hovedeno. Reditus ut plurimum annuus ei rei destinabatur. Laudata auctoritas Ostiensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

morare corruptelam malæ consuetudinis quæ in Romana Curia vigebat, nimirum ut pecunia ab iis acciperetur quibus consecrationis aut benedictionis munus conferebatur, quæ deinde dividebatur inter Papam & Cardinales. Id autem damnat ut simoniacum. Nec legitimam esse putat distinctionem quam Romani adhibebant ad exemplum Galatarum ævo Patriarcha Gennadij, se nimirum pretium accipere post consecrationem, non autem ante, quasi Concilia nihil aliud prohibuerent quam ne pecunia datur ad emenda suffragia. Durandi autem verba sunt magni momenti. Nam post laudatum canonem secundum Concilij Chalcedonensis, post adducta aliquot loca ex Decreto Gratiani, & Titulum Decretalium in quo simonia damnatur, addit: *Cum illa in quibus agitur de simonia, in novo & veteri testamento, in Conciliis à sanctis patribus & Romanis Pontificibus damnata, non serventur, & maximè in Curia Romana, in qua etiam caetus Dominorum Cardinalium vult habere unam cum Domino Papa certam portionem a Prelatis qui promoventur ibidem, videretur super hoc maximè providendum. Nam hac heres maximè corruptit Ecclesiam universalem & universos populos, & provisa remedia jam pro nibilo reputantur, cum in Curia Romana publicè contrarium fiat, ac si non esset peccatum committere simoniam, vel si dare vel accipere posset, non esset idem sicut dare vel accipere ante, i. q. i. Eos. c. si quis prebendas. &c. Si quis objecerit. & end. caus. q. 3. c. Salvator.*

Durand. parte 1.
de modo cel.
Conc. gener. rubr.
eo.

ADDITIONE

STEPHANI BALUZII.

ALIOUD testimonium ejusdem omnino temporis heic addere visum est, nimirum ex libello de recuperatione Terra sancte, ut habet titulus in editione Bongarsij, tum oblati Regi Angliae Eduardio à Parrone causatuum ecclesiasticarum Ducatus Aquitanie. Is monita prescribens ad Eduardum, ut ea monstraret quæ Rex emendati procurare debebat in futuro Viennensi Concilio, huc inter cetera ait in capite xvii. *Considereret etiam qualiter ubique terrarum Ecclesie Romane subiectarum clamatur cum aliquis de simonia arguitur. Nonne videtis qualiter Dominus Papa & Cardinales munera recipient ab ipsis quibus beneficia conferuntur, praesertim ab illis quibus de prelacionibus provideunt? Qualiter illis per suos mercatores sub gravibus usuris faciunt pecunias quas ab eis capiunt mutuari, praesertim ab exemplis? Videtis quid cum duo electi, quorum etiam unus habet ius, venire solent ad Curiam, demum post factas ab ipsis magnas expensas & munera recepta, laboribus & periculis viarum ac Curie sustentis, inducunt uterque & aliquando compellunt alter renunciare suo iuri, totum in manibus Domini Papa ponere, & qualiter Papa coniuvit alij de Ecclesia*

vel monasterio providere, & qualiter consuetum est quid sic provisus seruat Curie de magna pecunia, aliquando septem, octo, vel decem milibus libris sub gravibus usuris perceptis ab illis qui publice vocantur Pape mercatores.

XV. Pecunia quæ Romanæ Curiae solvabantur ab Episcopis pro consecratione summam satis magnam conficiebant. Legitur quippe apud Rogerium de Hoveden historiæ Anglicanæ scriptorem, Episcopum Cenomanensem circa annum M C X C. dedit se pro sua ordinatione septingentas marchas argenti. Durandus vero adnotat consuevit se sua ætate Papam & Cardinales accipere certam portionem, quæ haud dubie exigeretur secundum valorem Beneficij, ut aliqua justitia species servaretur in hac perturbatione. Reditus ut plurimum annus ei rei destinabatur; ut docet Ostiensis, Durandi *Opuscula in
teriora, l. 6.
propositio.* magister, qui circa annum M C C L X florebat. Is ergo scribit magnas tempore Alexandri I V. motas fuisse querelas adversus Annatas: quæ videlicet Annatas constituebant portionem quam Papa & Cardinales inter se partiebantur, quam vero Episcopus Roma consecratus persolvere tenebatur. Hi tamen fructus primi anni modicè taxati fuerunt in libris Cancellariae.

CONCILIVM ROMANVM
S V B BENEDICTO PAPA.

Ex codice M S. monasterij Cuxanensis in Comitatu Ruscinonensi.

BE NEDICTVS Episcopus servus servorum Dei. Notum esse volumus omnibus catholicis & orthodoxis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Regibus, & Principibus, Duciisque, & Comitis, vel universis in toto orbe terrarum Christo famulantibus, qualiter synodus aggregatum est in Ecclesia beati Petri Apostolorum Principis, ante sacrissimum Iesum corpus, una cum domino Ottone serenissimo Imperatore angusto spirituali filio nostro, cum nostris suffraganis Archiepiscopis & Episcopis, Presbyteri, & Diaconibus, vel cuiuscumclero sancta catholica & apostolica Romane Ecclesie. Et ibidem periecta sunt capitula de sacris canonicis, qualiter licet Episcopo de sacris ordinibus aliquod premium accipere. Et auxiliante Deo, & annuisce ipso Apostolorum principe beatissimo Petro, in eodem loco interdilectum est primus a nostro proprio ore, & postea a cunctis venerabilibus Archiepiscopis & Episcopis in eodem sacrissimo loco residentibus, quod ab ista hora in antea ab Ostiario usque ad sacerdotium nullum premium exinde acceptus esse, sicuti in decreto sanctorum patrum continetur. Si quis per pecunias Episcopum, aut Presbyterum, aut Diaconum, vel quemlibet qui connumeratur in clero, aut promoverit per pecunias Dispensatorem, aut Defensorem, vel quemquam qui subiectus est regulæ, pro suo turpissimo

lucro, proprii gradus periculo subjecbit. Et qui ordinatus est, nihil ex hac ordinatione vel promotione, qua est pro negotiacione facta, proficiat, sed statius natus à dignitate vel sollicitudine quam pecunii quæsivit. Si qui vero mediator tam turpibus & nefandis datis extiterit, siquidem Clericus fuerit, depo- natur; si vero laicus, aut monachus, anathematizetur. Item in eisdem decretis: Si quis per pecuniariam hanc obtineat dignitatem, dejectatur & ipse & ordinatus ejus, & à communione modis omnibus abstinatur, sicut Simon magus à Petro. Verum etiam propter illam pessimam empionem Hierosolymam capta est: quia ipsi Sacerdotes iniqui, qui debuerant esse observatores legis & predicatores, ipsi primi facti fuerant prævaricatores. Denique invenerunt sibi quodam ingenolum, ut persuaderent filius Israhel de longinquorum venientium ut ultimas secum non deferrent, sed munera; efferentibusque sibi non, sicut preceptum erat à Domino, immolabant, sed ad hoc sibi refererabant ut alias que aliis venderent, & ad hoc sibi precium munieris multiplicarent. Nam idem Dominus & Salvator noster Iesus Christus non per Prophetas, neque per Apostolos, aut per doctores aliquos, sed per seipsum flagellos de funiculis fecit, & ejecit omnes de templo, boves quoque, & oves, & nummulariorum effudit a. & mensas nummulariorum subverrit, & his qui columbas vendebant dixit: Auferte ista hinc, & nolite facere domum patris mei domum negotiationis. Domus autem à Salomonis ita condita fuerat, ut domus Dei vocaretur tibi, sicut ipse sapienissimus Rex. Sed dominus negotiationis facta est, quando in ea boves & oves & columba vendebantur. Unde nos, carissimi fratres & dilectissimi filii, sollicitè vigilare oportet, qui pastoralem curam in nostris oviis exercendum suscepimus, ne eas lupini dentibus lacerandas tradamus, & ad ultimum nos- mepsi, qui pastores vocamus, in die tremendi exca- minis apud pium & benignum iudicem lupi rapaces inventemus. Pro quibus vestram sanctam fraternitatem rogando, obsecrando, monendo, & argendo mandamus ut omni occasione postposita, diligenter studio & maxima sollicitudine ea que vobis agenda transmisimus implore studeatis. Nam si quislibet Presbyterorum aut Diaconorum gratis donum Spiritus sancti ab * Archiepiscopo sive à Metropolitano suo acciperere non posuerit, studeat venire ad sanctam matrem Romanam Ecclesiam catholicam atque apostolicam, & in eadem episcopalem benedictionem recipiat sine omni simoniacâ heresi. Is autem qui ordinatus fuerit sine explicatio, neque exactus, aut peti- tis, post acceptas chartas & Pallium offerre aliquid cuiilibet ex clero gratis tanquammodo causa voluerit, hoc accipi nullo modo prohibemus: quia ejus oblatio nullam culpam maculam ingerit qua ex accipientis am- bui non processit. Quicunque de sanctis ordinibus hanc nostram viderit epistolam, & verba vel exempla sanctorum patrum non observaverit, sciat se non esse connumeratum inter discipulos Domini & Salvatori nostri Iesu Christi, sed damnatus inter impios, & inter eos qui dixerunt Domino Deo: Recede à no- bis, scientiam tuarum tuarum nolumus. Hi vero qui legitime illam custodierint, & pio intuitu observaverint, recipiant partem cum Abraham, Iacob, & Iacob, in regno calorum, una cum eodem Domino & Salvatore nostro Iesu Christo, qui nunc & semper vi- vu & regnat Deus in cuncta secula seculorum.

Hanc itaque nostram epistolam jubemus atque pre- cipimus ut per manum carissimi confratris nostri Mi-

ronis Episcopi crucis alius Archiepiscopis & Episcopis deponatur, ut idem ipse per suum laborem & certas men dignam exinde mercedem recipiat & fructum as- ferat in panitia.

C A P V T X I.

Synopsis.

I. Annate igitur antiquiores sunt aeo Ioannis XXII, qui eas amplificavit, & modum earum immutavit.

II. Successores ejus legem Annatarum fave- runt esse perpetuam. Porrecta autem ab iis est ad Be- neficia electiva.

III. Discremen inter Annatas Beneficiorum ele- ctiorum & non electiorum. Bonifacius VII edixit ne quis Episcoporum aut Abbatum ullam muneri sui partem attingere, donec Bulla accepisset.

IV. Ecclesia Gallicana capit adversus has novi- tates mutare sub Carolo V. Rege, qui remedium ad- hiber editio tentavit.

V. Validius tamen remedium adhibendum fuit sub Carolo VI. qui vetu ne deinceps in regno fieri exactiones Annatarum & minitorum ser- iorum.

VI. Ea controversia agitata à Deputatis Na- tionis Gallicane in Concilio Constantiensi, sed irrito conatu.

VII. Quo factum est ut in conventu habito in Parlamento Parisiensi an. 1417. recitatis his que Constantie acta fuerant, renovata sint superiores Regis constitutions, earumque execuio imperata.

VIII. Quod confirmatum est a Carolo VII. ad- jecit pars adversus rebelles.

IX. Tandem illi contentionis finis impositus est in Concilio Basileensi. Confirmationes electionum gratis concedendas decernit, & Annatas abolescit.

X. Eugenius IV. rogat per Legatos ut his de- cretis consensiat. Ioannis de Bachenstein oratio plena dignitatis; quam Antonius Rota Auditor, callide censit.

XI. Decretum Basileense adversus Annatas am- plexu est Ecclesia Gallicana. Tum edita Sanctio Pragmatica.

XII. Licit autem in Concordatis per consequen- tiā necessariam resūsa sit prohibitus solvendi An- natas, earum soluōi Princeps non consensit conceptis verbis.

XIII. Titulus tamen XII. Concordatorum fa- vere videtur Annatarum exactioni. Attamen vali- dum hinc telum peti potest adversus Annatas.

I. **H**Æc est vera origo Annatarum, & quoad rem ipsam, & quoad no- men. Vnde patet eas antiquiores esse ata- te Ioannis XXII. Equidem pontifex ille eas amplificavit, & sub alio nomine quam consecrationis recepit. Nam præce Annata ab iis solummodo exigebantur qui con-secrationis munus in urbe Roma accipie- bant. Quod in Episcopis provinciarum pro- cul dissitarum tunc tantum eveniebat quando eorum electiones illuc contestabantur. ob quod electus cogebatur eò proficisci ut jus

D d iij